	Kod ucznia									
……			-			-				
	Dzień		Miesiąc				Rok			
pieczątka WKK	DATA URODZENIA UCZNIA									

KONKURS POLONISTYCZNY
DLA UCZNIÓW
GIMNAZJÓW
ETAP REJONOWY

Motyw przewodni:

Klucz do szczęścia

Drogi Uczniu,
witaj w II etapie konkursu. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Test liczy 12 stron i zawiera 19 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- Polecenia czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Twoje odpowiedzi zostaną ocenione, jeśli zajmą co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Odpowiedzi formułuj zgodnie z normą językową – sprawność językowo – stylistyczna lub ortograficzna może być sprawdzana w zadaniach krótkiej odpowiedzi.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem, bądź piórem.
- Nie używaj korektora.
- Nie cytuj, jeśli nie jesteś o to proszony.
- W przypadku testu wyboru (A, B, C, D) zaznacz prawidłową odpowiedź, stawiając znak **X** na literze poprzedzającej treść wybranej odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem **X** inną odpowiedź.
- Odpowiedzi do pozostałych zadań wpisuj w wyznaczone miejsca w teście.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
- Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Czas pracy:
120 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania:
68 pkt.

Zad. 1. (0-4)

Podaj **cztery konkretne wydarzenia** z biografii Jana Kochanowskiego, które odnajdziesz we fragmencie fraszki *„Do gór i lasów”*.

Jażem Francuzy, ja Niemce, ja Włochy,
Jażem nawiedził Sybilline lochy.
Dziś żak spokojny, jutro przypasany
Do miecza rycerz; dziś między dworzany
W pańskim pałacu, jutro zasię cichy
Ksiądz w kapitule, tylko że nie z mnichy
W szarej kapicy, a z dwojakim płatem;
I to czemu nic, jesliże opatem?

1. ……

   ……

2. ……

   ……

3. ……

   ……

4. ……

   ……

Zad. 2. (0-1)

Synonimem określenia *poeta doctus*, które można odnieść do Jana Kochanowskiego, jest sformułowanie

A. opiekun sztuk, mecenas poetów.
B. poeta wykształcony, uczony, erudyta.
C. doktor (*doctus)* nauk humanistycznych.
D. wybitnie uzdolniony poeta.

Zad.3. (0-1)

Cytowany fragment *Dziś żak spokojny, jutro przypasany do miecza rycerz* ma charakter

A. zestawień rozłącznych.
B. treści synonimicznych.
C. zdań wynikowych.
D. treści sobie przeciwstawnych.

Tekst I

Fraszki to wszytko, cokolwiek myślemy,
Fraszki to wszytko, cokolwiek czyniemy;
Nie masz na świecie żadnej pewnej rzeczy,
Próżno tu człowiek ma co mieć na pieczy:
Zacność, uroda, moc, pieniądze, sława,
Wszytko to minie, jako polna trawa;
Naśmiawszy się nam i naszym porządkom,
Wemkną nas w mieszek, jako czynią łądkom.

Jan Kochanowski, *O żywocie ludzkim*

Zad. 4. (0-5)

Odwołując się do tekstu I, **objaśnij filozoficzną koncepcję życia, człowieka i świata** zaprezentowaną przez Jana Kochanowskiego.

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

Zad. 5. (0-1)

Figury stylistyczne zastosowane we fraszce „*O żywocie ludzkim”* odnajdujesz w szeregu:

A. przerzutnia, epifora, epitet, wiersz sylabiczny.
B. anafora, porównanie, wyliczenie, paralelizm składniowy.
C. porównanie, hiperbola, średniówka, rymy męskie.
D. wyliczenie, rym parzysty, apostrofa, wiersz biały.

Zad. 6. (0-1)

Zdanie: *Nie masz na świecie żadnej pewnej rzeczy* w kontekście całości cytowanej fraszki, pełni funkcję

A. tezy.
B. argumentu.
C. przykładu.
D. antytezy.

Zad. 7. (0-1)

Topos życia przywołany przez Jana Kochanowskiego we fraszce „*O żywocie ludzkim*”, odnajdujesz w sformułowaniu:

A. *Życie to najbardziej zdumiewająca bajka.*
B. *Świat jest długi i szeroki… I przeważnie nie wiadomo, w którą lepiej iść stronę.*
C. *Życie to raj, do którego klucze są w naszych rękach.*
D. *Świat jest teatrem, aktorami ludzie.*

Zad. 8. (0-2)

Podaj formy gramatyczne czasowników zastosowanych w dwóch pierwszych wersach fraszki oraz określ ich funkcję w tekście.

……

……

……

……

……

……

Zad. 9. (0-3)

Na podstawie sentencji pochodzących z różnych pieśni Jana Kochanowskiego sformułuj sześć punktów do poradnika: *Jak żyć?*

Cytat	**Poradnik: *Jak żyć?***
Dziś bądź wesół, dziś użyj biesiady, O przyszłym dniu niechaj próznej rady.	
Lecz na szczęście wszelakie serce ma być jednakie.	
Cnota skarb wieczny, cnota klenot drogi; Tegoć nie wydrze nieprzyjaciel srogi.	
Nie porzucaj nadzieje, Jakoć się kolwiek dzieje.	
Nie wierz Fortunie, co siedzisz wysoko.	
Nie dufaj w złoto i w żadne pokłady, każdej godziny obawiaj się zdrady.	

Zad. 10. (0-1)

Fortuna, o której pisze Jan Kochanowski to

A. marka firmy produkującej soki.
B. personifikacja sprawiedliwości.
C. mityczna bogini grecka.
D. tytuł teleturnieju.

Zad.11. (0-1)

Wesół, pełen to skrócone formy

A. przymiotnika.
B. rzeczownika.
C. czasownika.
D. przysłówka.

Tekst II

[…] Zresztą, w czym wszyscy stoicy są zgodni, jestem uległy prawom natury. Nie zbłądzić z jej drogi, kształtować swe życie według jej prawa i wzoru – oto co znaczy mądrość. A zatem życie szczęśliwe jest to życie zgodne z naturą człowieka i tylko pod tym warunkiem może je ktoś osiągnąć, że dusza jest przede wszystkim zdrowa i trwa w nieprzerwanym posiadaniu tego zdrowia, z kolei – tryskająca energią i siłą, dalej – urzekająco hartowna w cierpieniu, przystosowana do wymagań czasu, troskliwa o ciało i sprawy z ciałem związane, ale bez niepokoju, zabiegająca również o inne rzeczy, które są w życiu pomocne, ale – bez bałwochwalczego podziwu dla którejkolwiek, wreszcie – gotowa korzystać z dobrodziejstw losu, ale bez zaprzedania się im w niewolę. […]

Na cnocie zatem polega prawdziwe szczęście. Jakiej rady udzieli ci cnota? Tej, abyś ani za dobro, ani za zło nie uważał niczego, co ci się przytrafi nie z przyczyny bądź cnoty, bądź nieprawości. Następnie, abyś był niewzruszony zarówno w obliczu zła, jak i pod wpływem dobra, tak, abyś, o ile to tylko możliwe kształtował siebie na podobieństwo Boga. Jaką nagrodę obiecuje ci cnota za tego rodzaju zadanie bojowe? Rzeczy niezmiernie wielkie i równe przymiotom boskim: w niczym nie doznasz przymusu, niczego nie będziesz potrzebował, staniesz się wolny, bezpieczny, niedostępny dla szkody; żaden twój wysiłek nie pójdzie na marne, żadna przeszkoda nie stanie ci na drodze, wszystko ułoży ci się według twego życzenia, nie spotka cię nic przeciwnego, nic na przekór twemu pragnieniu i woli.

Seneka, *O życiu szczęśliwym*, fragment rozdz. III [w] B. Gromadzka,
Język polski. Skąd przychodzimy? Kim jesteśmy? Dokąd idziemy? Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego,
Arka, Poznań 2002, s. 192

Zad. 12. (0-6)

Na podstawie tekstu II własnymi słowami **objaśnij główne pojęcia filozofii stoickiej:** *szczęście, mądrość, wolność, cnota.*

1. …….
   ……
   ……
2. ……
   ……
   ……
3. ……..
   ……
   ……
4. ……..
   ……
   ……

Zad. 13. (0-3)

Podaj trzy podobieństwa łączące poglądy Seneki oraz Jana Kochanowskiego.

1. …….
2. …….
3. ……..

Zad. 14. (0-8)

Nazwij cztery różne zabiegi językowe wzmacniające perswazyjność wypowiedzi Seneki. Poprzyj je odpowiednimi przykładami.

1. ……
   ……
2. ……
   ……
3. ……
   …….
4. ……
   ……

Zad. 15. (0-9)

Zredaguj **tekst okolicznościowego toastu** dla nowożeńców, odwołując się w jego treści do idei **filozofii stoickiej i epikurejskiej**. Pamiętaj o zastosowaniu co najmniej trzech środków retorycznych.

……..……
……...…
……..…
……..…
……..
……...…
……...….
……..…
…….
……...…
……...….
……..…
…….
……...…
……...….

Tekst III

Kiedy mówisz *Aleksandrze Iwanowskiej*

Nie płacz w liście
nie pisz że los ciebie kopnął
nie ma sytuacji na ziemi bez wyjścia
kiedy Bóg drzwi zamyka – to otwiera okno
odetchnij popatrz
spadają z obłoków
małe wielkie nieszczęścia potrzebne do szczęścia
a od zwykłych rzeczy naucz się spokoju
i zapomnij że jesteś gdy mówisz że kochasz

Jan Twardowski

Zad. 16. (0-3)

Odwołując się do tekstu III **rozważ możliwe podobieństwa i wskaż rozbieżności** między przesłaniem wiersza Jana Twardowskiego, a filozofia stoicką.

……..……..…

……

……

……

……

……

……

……..…

……

……

……

……

……

……

Zad. 17. (0-1)

Postawa, której przeciwstawia się podmiot liryczny wiersza J. Twardowskiego to:

A. kosmopolityzm.
B. egalitaryzm.
C. malkontenctwo.
D. konformizm.

Zad. 18. (0-2)

Z wiersza Jana Twardowskiego (tekst III) **wypisz zdanie**, które koresponduje z przesłaniem *Dziadów cz. II* Adama Mickiewicza. Przywołaj również stosowny cytat z dramatu.

Wiersz J. Twardowskiego	
***Dziady* A. Mickiewicza**	

Zad. 19. (0-15)

Odnosząc się do autorów konkursowych lektur i prezentowanych przez nich poglądów, **zaproponuj własną definicję szczęścia** oraz **hierarchię wartości**, będących kluczem do jego osiągnięcia. Przekonaj o jej słuszności. *Twoja praca nie może być krótsza niż dwie strony A4.*

……..……
……...…
…….…..…
…….…..…
…….……..
……...…
…….…...….
……..…
…….….
……...…
…….…...….
……..…
…….….

……

……

……

……

……

……